

10 la serra de Sant Aman

MAS CABÀLIES

La serra de Sant Aman - altrament dita pels ripollesos Sant Amand, Sant Amanç o Sant Aïmant - es troba al sud del cim del Taga separada d'aquest pel coll de Jou. La muntanya sorprèn per estar envoltada de cingles que li donen un aspecte feréstec alhora que els seus vessants recoberts de boscos frondosos contrasten amb la grisosa roca calcària que aflora en molts indrets. Aquesta serralada és una magnífica talaia del Ripollès, per aquesta raó es coneix com "el balcó del Ripollès". Als peus de Sant Aman descansa la vila de Ripoll i des del punt més alt es pot distingir el Pedraforca, el Montseny i fins i tot Montserrat.

La serra de Sant Aman és una muntanya plena de llegendes. Dalt la seva carena, al pla de la Pena, es diu que el comte Arnau construï el seu castell que estava comunicat amb el monestir de Sant Joan de les Abadesses per un túnel subterrani.

L'itinerari culmina al puig de Sant Aman, tot remuntant la vall de la riera de Malatosca fins la collada de can Camps i resseguint després la capçalera de la riera d'Ogassa fins a l'ermita de Sant Martí d'Ogassa. Un cop allà, s'enfila un corriol que transcorre per la falda de la serra Cavallera fins arribar a coll de Jou. Coronem el cim ascendint per un caminó marcat i ben fressat.

Aquesta excursió és un xic dura, no tant pel desnivell sinó per la llarga aproximació des de mas Cabàlies. Un altra opció és realitzar l'aproximació en cotxe fins a l'ermita de Sant Martí d'Ogassa o fins a coll de Jou on es pot deixar el vehicle.

itineraris de natura MAS CABÀLIES

1. El poble d'Ogassa
2. El torrent de Can Guillem
3. Els boscos de l'Assuca
4. El torrent del Coll de Pal
5. El Tall Obert i el jaciment de fòssils
6. El torrent de Muig
7. La vila de Sant Joan de les Abadesses
8. El puig de la Caritat
9. La Fogonella
10. La serra de Sant Aman
11. El cim del Puig Estela
12. El cim del Taga

Recorregut	9.5 km d'anada i 12 km de tornada
Desnivell	Baixada de 65 metres i pujada de 914 metres
Durada	3 hores i 5 minuts de pujada fins la creu de Sant Aman, sense comptar aturades. La tornada en 2 hores i 30 minuts sense comptar les aturades.
Edat recomanada	A partir dels 14 anys
Destaquem	El paisatge des del cim de Sant Aman

Recomanacions Porteu l'aigua suficient, cantimplora, botes de muntanya, roba d'abric i capelina. A l'estiu cal incloure gorra, repel·lent per insectes i crema de protecció solar. Possibilitat d'aproximació en cotxe fins a Sant Martí d'Ogassa o fins a coll de Jou.

fixa't

El poble miner d'Ogassa
Els prats de pastura
L'ermita de Sant Martí d'Ogassa
Les masies mil·lenàries
La font d'Ogassa
La fageda
La pineda de pi negre
El pla de la Pena
La creu de Sant Aman
Els voltors
Els cingles i les tarteres de roca calcària
La panoràmica al llarg del camí

voltor comú

En conveni amb:

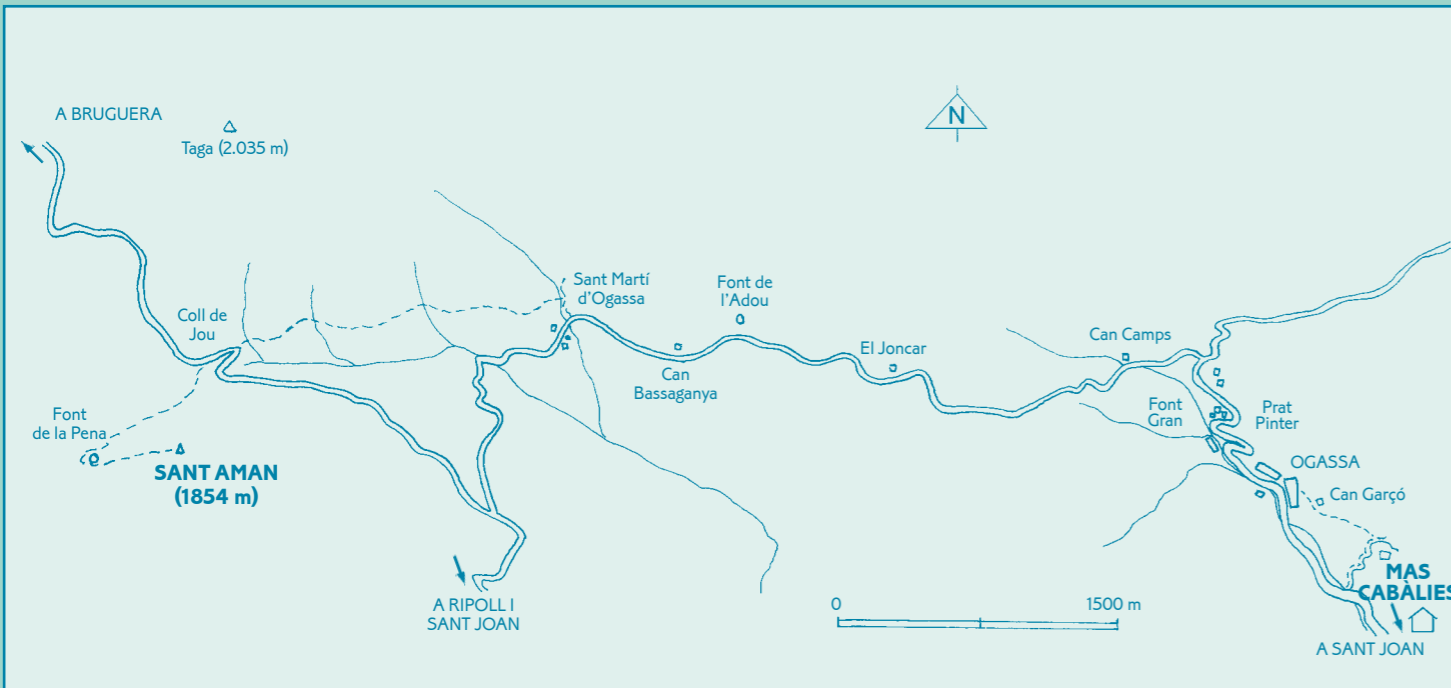

Dolors Almeda 1-3 local 8 08940 Cornellà de Llobregat
Tel.93 474 46 78 Fax 93 377 73 44
acc@esplai.org www.esplai.org

Associació Catalana
Cases de Colònies

Fundació
Catalana
de l'Esplai

Mas Cabàlies (1005 m)

L'itinerari s'inicia darrere de la casa, on trobem una gran noguera. La vista de la vall és impressionant i al fons es dibuixa la fosca i frondosa serra de Sant Aman. Prenem la pista ampla de baixada, en direcció NW. A uns 50 m, prenem un corriol que s'enfila a la dreta per unes feixes. El caminó avança ben definit travessant rouredes esclarissades fins al poble d'Ogassa (itinerari descrit al nº 1 d'aquesta col·lecció).

35 min. Ogassa (940 m)

Aquest municipi conserva els dos noms antics: Ogassa i Surroca. Ogassa ve del llatí aquacca o aquacia, que vol dir "aigua", a causa de l'elevat cabal de les seves fonts i rieres; i Surroca prové de subrocha que vol dir "sota roca", en referència a la serra Cavallera. Continuem l'itinerari enfilant-nos per l'avinguda de les mines i a banda a i banda observem diverses instal·lacions mineres que ens recorden el passat miner d'aquest curiós poble. Són interessants les cases comunals on vivien els miners, la font del Miner, la fàbrica de "pans de carbó", la central hidroelèctrica i el taller.

45 min. El taller de les vagonetes (995 m)

En un revolt a la dreta, al costat d'una font deixem la carretera i prenem la pista de la font Gran. Continuem uns cinquanta metres i, en un sot a l'esquerra, trobem la boca de la mina del

Pinter i una gastada veta de carbó. Enfilem el camí al costat del torrent ple de bonics salts d'aigua, que provenen de la font Gran. Des de la font Gran, prenem el camí que surt en direcció SW cap a can Mallarac (itinerari descrit al nº 12 d'aquesta col·lecció) fins a l'ermita de Sant Martí d'Ogassa.

1h 55 min. Sant Martí d'Ogassa (1340 m)

L'església del segle XII és el centre aglutinant de diversos masos situats al seu voltant formant el nucli d'Ogassa. Aquesta ermita romànica, habitualment tancada, es pot visitar si es demana la clau a l'última masia que hem deixat enrera, can Bassaganya. Continuem la pista en direcció W, passant per la font d'Ogassa, sovint envoltada de les oques i els ànecs del mas Mitjavila dedicat al turisme rural i la masia de can Miquelet, encara dedicada a la ramaderia i a l'agricultura.

A la nostra dreta, damunt dels camps de conreu d'aquest mas, surt un camí ample i herbassat que planeja per una part de la falda de l'abrupte serra Cavallera. El sender, que en pocs metres esdevé un caminó sovint desdibuixat, envaït per nombroses falgueres i a vegades pedregós, transcorre entre boixos, clapes de faigs i prats de pastura.

Avancem sempre en direcció W fins a trobar una bassa plena de cap-grossos i envoltada de fil vaquer. Enllacem amb la pista asfaltada que transcorre damunt nostre i que comunica el coll de Jou amb l'ermita de Sant Martí d'Ogassa. Sota nostre desco-

brim el refugi de Sant Jordi al costat d'un immens dipòsit d'aigua descobert. Tombem a la dreta fins arribar al coll.

2h 40 min. Coll de Jou (1625 m)

A la nostra esquerra s'alça el cim del Taga i a la dreta la serra de Sant Aman. De cara la serra, avancem en línia recta per la dreta del filat que separa els termes municipals d'Ogassa i Bruguera fins arribar a un gran bloc de pedra situat a l'altra costat. Creuem el prat en direcció W i ens endinsem en un bosc de pi negre.

El camí, molt ben senyalat amb marques vermelles, avança en direcció a ponent enfilant-se alternant entre pinedes de pi negre i màgiques fagedes.

La fageda, bosc típic del vessant nord de les muntanyes, tenyeix les faldes de Sant Aman de colors que varien al llarg de l'any. Si ens enfilem al cim a la tardor, les fulles dels faigs encatifen el caminó de colors torrats; en canvi, a la primavera i a l'estiu el brancatge ple de fulles d'un verd intens ens fa de sostre impedit que els raigs de sol penetrin a un sotabosc pobre de vegetació. Les clapes de pineda de pi negre mantenen el seu verd fosc immutable durant tot l'any, alterat únicament per pinzellades de pinetells i rovellons que envaeixen el terra a la tardor.

2h 50 min. La tartera (1700 m)

Creuem la tartera de roca calcària que davalla des del cingle situat damunt nostre. Aquest és un bon punt per fer una aturada, tenint cura de no perdre l'equilibri. Entre els arbres, molt esclarissats, podem gaudir d'unes magnífiques vistes de la zona del Puigmal i la vall de Núria.

Un xic més enllà la fageda desapareix, donant pas a pins negres. El caminó pedregós salva el desnivell fins a la carena enfilant-se directament entre immensos blocs de pedra calcària.

2h 58 min. Pla de la Pena (1740 m)

Acabem de guanyar la carena de la serra i ens trobem enmig d'una pineda de pi negre, plana, neta i serena, sovintejada per reduïts ramats de vaques.

Atansant-nos al vessant sud, com si miréssim des d'una gran balconada, la panoràmica és esplèndida.

Conta la llegenda, que el comte Arnau construï aquí un castell que comunicava amb el monestir de Sant Joan de les Abadesses a través d'un túnel subterrani. Així es trobava amb la seva enamorada, l'abadessa Emma. La gent de la contrada diu que sota d'aquest pla hi ha l'entrada d'aquest túnel llegendari (en realitat una cova), amagada rera impenetrables mates de boix.

A l'esquerra, en direcció E, surt un corriol ben fressat per les vaques que continua senyalat amb marques vermelles. El caminó ara s'enfila fins al mig de la carena entre pins negres i grans blocs de pedra calcària.

3h 10 min. La font de la Pena (1830 m)

En un replà, a mà dreta trobem el corriol que prové del veïnat de Sant Julià de Saltor, actualment deshabitat. Continuant-lo descobrim al cap de pocs metres la font de la Pena.

3h 05 min. Creu de Sant Aman (1854 m)

El corriol continua carenejant entre rocams grisosos i des d'aquí ja endevinem l'esplèndid paisatge que ens espera al cim. El caminó fa una curta i sorprenent davallada i arribem a una altra tranquil·la esplanada, també freqüentada per amagats ramats de vaques. Damunt de l'altar i sobre el rocam s'alça la creu de Sant Aman, el punt culminant de la nostra excursió.

L'esplèndida panoràmica des d'aquesta cim fa que s'hagi guanyat el motiu del "balcó del Ripollès". Davant nostra - si la boira, freqüent en aquestes contrades, no ens ho espatlla - s'obren les valls del Ter i del Fresser, als peus la vila de Ripoll, a la dreta el Pedraforca, al sud Montserrat i al fons el massís del Montseny. La gent del Ripollès aconsella no enfilat-se fins aquí els dies que els núvols amenacen tempesta. Conta la llegenda que les autoritats eclesiàstiques, cansades de la vida tan escandalosa de les monges del monestir de Sant Joan de les Abadesses, les van traslladar a un altre monestir situat a Sant Aman. Aquí, continuaven amb la seva vida llibertina i convidaven als pastors que s'aventuraven fins al cim, a afegir-se a les seves bacanal. Déu, tip de la seva conducta, les castigà destruint aquell convent amb una terrible tempesta. Els més agosarats expliquen que les nits de tempesta, encara se senten les rialles de les monges convidant a tothom qui s'acosta a unir-se a la seva festa.

De tornada

Prenem alguns trams alternatius des de coll de Jou:

De coll de Jou a Sant Martí d'Ogassa

(Durada: 45 min). A coll de Jou trobem la pista asfaltada que comunica Ogassa i Bruguera. Passem al costat del refugi Sant Jordi, amb aigua propera, i prenem la pista en direcció E. Davallem sinuosament entre pinedes i talussos de gresos vermells fins a una cruïlla que prenem a mà esquerra fins a Sant Martí d'Ogassa. De l'ermita a la collada de can Camps, continuem pel mateix camí.

De la collada de can Camps a Ogassa, per Prat del Pinter (Durada: 45 min). Continuem la pista passant per la cantera de Tall Obert - on es conserven fòssils de falgueres de l'època del carbonífer - i el mas de can Camps. Trobem una cruïlla, girem a la dreta i arribem al veïnat del Prat del Pinter, amb l'església dedicada a Santa Bàrbara, patrona dels miners. A l'inici del veïnat, prenem un corriol a l'esquerra, que amb fort pendent, ens porta a Ogassa.

D'Ogassa a mas Cabàlies

(Durada: 40 min). La tornada a mas Cabàlies es recomana fer-la per carretera i pujar posteriorment per la pista que surt a l'esquerra i puja pel darrera de mas Cabàlies.

